

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. Благоевград, 09.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, V ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Силвия Алексова

при участието на секретаря Мария Г. Исидорова
като разгледа докладваното от Силвия Алексова Гражданско дело № 20221210100048 по описа за 2022 година
и за да се произнесе, съдът взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба, подадена от „**ТИ БИ АЙ БАНК**” ЕАД, със седалище и адрес на управление: гр. С - изпълнителни директори, депозирана чрез юрк. С против Е. П. М., с ЕГН *****, с адрес: гр. Б. Иска се да бъде постановено решение, по силата на което да бъде признато за установено по отношение на ответницата, че **ДЪЛЖИ** на ищеца, в качеството му на Кредитодател по Договор за потребителски кредит № 7053000689, сума в общ размер на 1860.67 лв., от които: 1211.90 лв. главница, 339.90 лв. договорна лихва, за периода от 25.09.2020 г. - 25.06.2021 г.; 308.87 лв. - обезщетение за забава, за периода от 25.09.2020 г. - 07.07.2021 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на Заявлението по чл. 417 ГПК /20.07.2021 г./ до окончателното изплащане на задължението.

Претендира се присъждане на сторените в исковото и в заповедното производство разноски.

Посочена е банкова сметка, по която може да се заплати задължението - в „Т

В исковата молба се твърди, че по заявление на ищеца по чл. 417 от ГПК по описа на Районен съд - Благоевград е образувано ч.гр.д. № 1854/2021 г., срещу длъжника-ответник, по което е издадена заповед за изпълнение и изпълнителен лист. Впоследствие, било образувано изпълнително дело № 1121/2021 г. по описа на ЧСИ Борис Велинов.

Сочи се, че на 17.06.2020 г. ищецът е сключил Договор за потребителски кредит № с ответницата, по силата на който ѝ е предоставил сума в размер на 1211.90 лева, с общото крайно задължение по Договора в размер на 1551.80 лв., която сума е разсрочена на 10 погасителни месечни вноски, всяка в размер на 155,18 лв. Излага се, че уговореният между страните годишен процент на разходите е в размер на 47.43 %, като така предоставената сума, кредитополучателят имал задължение да върне на месечни вноски, всяка включваща 2 /два/ компонента: главница и договорна лихва.

Твърди се, че с част от отпуснатата сума е рефинансирано старо задължение на

ответницата по Договор № 7001025087, в размер на общо 1211.90 лева.

Поддържа се, че към дата на входиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 417 от ГПК, задължението на ответницата по Договора било в размер на 1860.67 лв. /1211.90 лв. Главница и 339.90 договорна лихва/, както и обезщетение за забава, което към 07.07.2021 г., възлизало в размер на 308.87 лв.

Препис от исковата молба е връчен на ответницата, която в законоустановения срок е депозирала писмен отговор, с който се оспорва изцяло предявеният иск по основание и размер, като се правят следните възражения:

Твърди се, че изложените в исковата молба обстоятелства не могат да обосноват, че сключеният между страните Договор за потребителски кредит е законен. Сочи се, че така посочените твърдения не изясняват налице ли е конкретен юридически факт, релевиращ на валидно облигационно обвързване, неизпълнение, начало на изискуемостта на задължението на ответника към определен момент, според договорките на страните. Твърди се, че ищецът не е представил доказателства за изразено съгласие на ответницата за извършване на рефинансиране, както и не се установява по никакъв начин, че тя е получила претендираната сума, представляваща главница. Поддържа се, че ответницата няма открита банкова сметка в посочената банка и с посочения в договора номер, с оглед на което, е налице неизпълнение от страна кредитора.

Излага се, че ищецът не сочи колко месечни вноски са погасени и колко се твърди, че са дължими, за да се установи размерът на задължението, като в тази връзка, се оспорва представеното извлечение от счетоводните книги на ищеца и се възражава същото да бъде прието като доказателство по делото.

Твърди се, че клаузата за дължимата възнаградителна лихва по процесния договор за потребителски кредит е нищожна, като противоречаща на добрите нрави.

Сочи се, че в конкретния случай в процесния договор е посочен годишен процент на разходите /ГПР/, но единствено като абсолютна процентна стойност - 47,43%, като липсва посочване на взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в Приложение № 1 начин, каквото е изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

Твърди се, че клаузите на договора, визиращи уговорената договорна лихва, както и ГПР, са в противоречие с установената в чл. 143 ЗЗП потребителска защита, доколкото се установява дисбаланс в правата и задълженията на страните в правоотношението, при ясен стремеж за облагодетелстване на кредитодателя и възползване от неосведомеността на потребителя, като икономически по-слаба страна. Твърди се, че е налице нееквивалентност на престациите, в степен на накърняване на добрите нрави.

С оглед на гореизложеното, се изразява становище, че предявеният иск е изцяло неоснователен, а клаузите, с които са уговорени претендираните договорна лихва и обезщетение за забава по чл. 9, ал. 4 от Договора, са нищожни, като неравноправни.

Прави се възражение за изтекла погасителна давност.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства. Допусната е и е назначена съдебно-счетоводна експертиза, заключението от която е приобщено към доказателствения материал по делото.

След анализ на събраните по делото доказателства и като взе предвид становищата и доводите на страните, съдът прие за установено следното от фактическа страна:

На 17.06.2020 г. между страните по делото е сключен Договор за потребителски кредит № 7053000689 /л. 4 и следв. от делото/, по силата на който ищецът, в качеството му на кредитодател, е предоставил на ответницата, в качеството ѝ на кредитополучател, сума в размер на 1211.90 лв. Установява се от договора, че ответницата се е съгласила да внася в срок месечна вноска в размер на 155.18 лв., като общият брой на вноските е 10 – падеж на

първа вноска – 25.09.2020 г. и падеж на последна вноска – 25.06.2021 г. По кредита е договорен годишен лихвен процент в размер на 57.21 % и годишен процент на разходите в размер на 47.43 %.

Като доказателство по делото е прието Заявление за рефинансиране на задължение по Договор с № 7001025087 /л. 12 от делото/.

На 20.07.2021 г. въз основа на подадено от, **ТИ БИ АЙ БАНК** ЕАД заявление за издаване Заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК, е издадена Заповед № 359 въз основа на документ по чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. № 1854/2021 г. по описа на Районен съд Благоевград, с която е разпоредено ответницата да заплати на ищеца-заявител сумите, предмет на настоящото исково производство, ведно със сторените в заповедното производство разноски.

В законоустановения срок срещу издадената заповед е депозирано възражение и искане за спиране на незабавното изпълнение на издадената заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК. С Определение № 152/01.02.2022 г., постановено по ч.гр.д. № 1854/2021 г. по описа на Районен съд – Благоевград, на основание чл. 420, ал. 2, т. 2 от ГПК, е спряно незабавното изпълнение на издадената Заповед за изпълнение.

Срещу Разпореждане за незабавно изпълнение, издадено по ч.гр.д. № 1854/2021 г. по описа на Районен съд – Благоевград, е постъпила частна жалба от ответницата с искане за отмяна на същото, а срещу Определение № 152/01.02.2022 г. е депозирана частна жалба от ищеца-заявител, по които е образувано в.ч.гр.д. № 623/2022 г. по описа на Окръжен съд – Благоевград. С Определение № 898/15.09.2022 г., постановено по в.ч.гр.д. № 623/2022 г. по описа на Окръжен съд – Благоевград, е отменено Разпореждането за незабавно изпълнение на Заповед № 359/20.07.2021 г. в частта, отнасяща се за сумата от 339.90 лв., представляваща договорна лихва, дължима за периода 25.09.2020 г. – 25.06.2021 г., като е обезсилен издаденият изпълнителен лист за тази сума, отменено е Определение № 152/01.02.2022 г. на РС Благоевград в частта, с която е спряно незабавното изпълнение на издадената заповед за изпълнение за вземанията за главница, обезщетение за забава, законна лихва и разноски.

В заключението по допуснатата и назначена съдебно-счетоводна експертиза вещото лице Т. е достигнало до следните изводи:

-Ответницата Е. П. М. не е извършвала никакви погасителни вноски по процесния Договор за потребителски кредит № 7053000689/17.06.2020 г., сключен между нея и „Ти Би Ай Банк“ ЕАД, поради което платената сума е 0,00 лева.

-Ищцовото дружество „Ти Би Ай Банк“ ЕАД не е извършвало превод на заемната сума по разплащателна сметка на ответницата. На 17.06.2020 г. в счетоводството на „Ти Би Ай Банк“ ЕАД е извършено осчетоводяване, съобразно подаденото от Е. Митова Заявление за рефинансиране на задължение, при което с отпуснатата сума в размер на 1 211,90 лева е погасено задължение по Договор за потребителски кредит № 7001025087/12.08.2019 г.

-Размерът на задължението по Договора към 20.07.2021 г. - датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК, е за 1 862,47 лева по отделни компоненти, както следва: Главница - 1211.90; Редовна договорна лихва за периода от 25.09.2020 г. до 25.06.2021 г. - 339,90; Наказателна лихва за периода от 26.09.2020 до 07.07.2021 г. вкл. - 306,63; Законна лихва в/у дължима главница от 1 211,90 лева за периода от 08.07.2021 г. до 19.07.2021 г. вкл. - 4.04 лв.

Съдът цени с доверие изготвеното заключение – същото е пълно, ясно и обосновано, като не възниква съмнение за правилността му.

При така установеното от фактическа страна, съдът достигна до следните правни изводи:

Предявени са искове с правна квалификация, както следва: чл. 422, ал. 1, вр. чл. 415 от ГПК, във вр. с чл. 79, ал. 1, предл. 1 от ЗЗД, във вр. с чл. 430 от ТЗ - по иска за главница; чл.

422, ал. 1, вр. чл. 415 от ГПК във вр. с чл. 79, ал. 1, предл. 1 ЗЗД във вр. с чл. 430, ал. 2 ТЗ - по иска за договорна лихва; чл. 422, ал. 1, вр. чл. 415 от ГПК, във вр. чл. 86, изр. 1 ЗЗД – по иска за обезщетение за забава.

Исковите са допустими - същите изхождат от легитимирано лице, депозиран са пред компетентния съд и в законоустановения едномесечен срок по чл. 415, ал. 4 ГПК.

По същество:

Макар и бланкетно, ответната страна е релевирала възражение по чл. 110 и следв. от ЗЗД, на което съдът следва да отговори:

Възражението е изцяло несъстоятелно. За погасяване на задължението за главница по процесния договор за заем, е приложим 5-годишният давностен срок по чл. 110 ЗЗД. Съгласно разпоредбата на чл. 111 б. „в“, пр. 2 от ЗЗД, вземанията за лихви /каквото представлява и претендираното неплатено договорно възнаграждение/, пък се погасяват с тригодишната давност.

В тази връзка, следва да се има предвид, че съгласно чл. 114 от ЗЗД, давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо, като тя се прекъсва при предявяване на иск /чл. 116, б. „б“, предл. 1 ЗЗД/ и не тече в хода на самото съдебно производство /чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД/.

В принципен план, искът се смята за предявен с постъпване на исковата молба в съда /чл. 125 от ГПК/. Съобразно разпоредбата на чл. 422, ал. 1 ГПК, в хипотезата на предявяване на иск, имащ за предмет установяване съществуването на вземане по издадена заповед за изпълнение, искът се счита предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповедта за изпълнение, когато е спазен срокът по чл. 415, ал. 4 от ГПК. Такъв е и настоящият случай.

Посоченият нормативен регламент е изключение от общото правило на цитирания чл. 125 от ГПК и като законодателно разрешение е създадено в интерес на кредитора, тъй като свързва материалноправните последици от предявяването на иска с момент, предхождащ депозирането на исковата молба. Към тези последици, несъмнено се включва и прекъсване течението на погасителната давност, спиране на давността и правото на законна лихва /вж. в този смисъл мотивите към т. 9 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по тълк. дело № 4 от 2013 г. на ОСГТК на ВКС/.

В разглеждания казус падежът на последната погасителна вноска по кредитния договор е 25.06.2021 г. Следователно, 5-годишният давностен срок за главницата е започнал да тече, считано от датата на крайния срок на процесния договор за заем - 25.06.2021 г. Заявлението по чл. 410 ГПК е депозирано в съда на 20.07.2021 г., от който момент се счита за предявен и искът по чл. 422 от ГПК, тъй като кредиторът в случая е спазил 1-месечния срок по чл. 415, ал. 4 от ГПК. Искът за главница е подаден преди изтичане на 5-годишния давностен срок /изтичащ на 25.06.2026 г./, поради което и претенцията не е погасена по давност.

Исковите претенции за договорна лихва и лихва за забава, също са предявени на 20.07.2021 г., т.е., преди изтичането на тригодишния давностен срок /изтичащ на 25.06.2024 г./ Това също води до извода, че и тези искиви претенции, не са погасени по давност, поради което и възражението с правно основание чл. 110 и следв. от ЗЗД, е неоснователно.

Съдът приема, че по силата на сключения договор за потребителски кредит между страните по делото е възникнало валидно облигационно отношение, по силата на което ищецът има качеството на кредитодател, а ответницата на заемополучател. В тази връзка, неоснователни са твърденията на ответната страна, че между страните не съществува облигационно-правна връзка.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за потребителския кредит /ЗПК/, договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и

всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. Страни по договора за потребителски кредит са потребителят и кредиторът, съгласно легалните определения в чл. 9, ал. 3 и ал. 4 от ЗПК.

При тези съображения и след извършен анализ на съдържанието на договора, настоящият съдебен състав приема, че договорът е за потребителски кредит, чиято правна регулация се съдържа в Закона за потребителския кредит /ЗПК/, а по силата на препращащата разпоредба на чл. 24 ЗПК - и в Закона за защита на потребителите /ЗЗП/.

Законът въвежда императивни изисквания относно формата и съдържанието на този вид договор по чл. 9 от ЗПК, посочени в разпоредбите на чл. 10 и чл. 11 от ЗПК.

Разпоредбата на чл. 22 от ЗПК предвижда, че когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7-12 и т. 20 и ал. 2 от ЗПК, договорът за потребителски кредит е недействителен.

С оглед императивния характер на посочените разпоредби, които са установени в обществен интерес за защита на икономически по-слабите участници в оборота, съдът е задължен да следи служебно за тяхното спазване и дължи произнасяне по тях. Предвид изложеното, съдът приема, че относно изискванията към съдържанието на договора за потребителски кредит, намират приложение разпоредбите на чл. 10 - чл. 11 от ЗПК, които поставят конкретни задължителни изисквания към съдържанието на договора за потребителски заем, а липсата им, съобразно чл. 22 от ЗПК, води до недействителност на договора.

При извършената служебна проверка относно действителността на сключения между страните договор, съдът констатира следното:

Процесният договор е недействителен. Видно от съдържанието на същия, като стойности са посочени годишният процент на разходите – 47.43 % и лихвен процент – 57.21 %, като само от тези данни не може да се установи по какъв начин се формира годишният процент на разходите и какъв е действителният му размер. Съгласно § 1, т. 2 ДРЗПК, общата сума, дължима от потребителя /по договор за кредит/, е сбор от общия размер на кредита и общите разходи по кредита. Липсва посочване на взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР по определения в Приложение № 1 начин, каквото е изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК. Според разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК, ГПР изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В договора липсва конкретизация относно начина, по който е формиран посоченият процент ГПР, което води и до неяснота относно включените в него компоненти, а това от своя страна е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин - чл. 10, ал. 1 от ЗПК.

Съдът намира, че процесният договор за потребителски кредит е в нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, тъй като посочването на абсолютната стойност на ГПР не е достатъчно, а е необходимо да се отразят допусканията, използвани при изчислението му по определения начин, в която насока са и изискванията на чл. 19, ал. 1-2 от ЗПК, което в случая не е сторено. Неспазването им пречатства проверката дали ГПР не надхвърля петкратния размер на законната лихва, предвид забраната по чл. 19, ал. 4 от ЗПК и дали посочената клауза относно ГПР не е нищожна - чл. 19, ал. 5 от ЗПК, поради което е съществено и води до недействителност на договора - чл. 22 от ЗПК и на основание чл. 23 от ЗПК, ответницата е освободена от задължения за лихва и други разходи по кредита. Задължена е да върне само получената главница.

На следващо място, съгласно чл. 11 от ЗПК, задължителен реквизит от договора за кредит е лихвеният процент по кредита. Именно лихвата по договора е възнаградителна – за

ползване на дадената парична сума. В конкретния случай уговорената с Договора възнаградителна лихва в размер на 57.21 % надхвърля трикратния размер на законната лихва, определен от БНБ, поради което уговорката за договорно възнаграждение е нищожна, доколкото е в противоречие със закона и с добрите нрави. /в този смисъл Решение № 1270/09.01.2009 г. на ВКС по гр.д. № 5093/2007 г./ Договореният процент е прекалено висок /надхвърля близо 6 пъти законната лихва/ и излиза извън присъщата функция на възнаградителната лихва, а именно - да служи като възнаграждение за кредитора за това, че е предоставил паричен заем в размер на 1211.90 лв. и по този начин се стига до неоснователно обогатяване на последния. С оглед изложеното, съдът намира, че клаузата, по силата на която ищецът претендира заплащане на договорно възнаграждение е нищожна и в този смисъл – не произвежда правно действие, респ. възникване на задължения за кредитополучателя.

Отделно от това, в Договора е обективиран погасителен план, който съдържа единствено информация относно падежните дати на всяка от вноските, размер на вноската и размера на оставащата главница. Липсва обаче предоставяне на предвидената в чл. 10, ал. 1, т. 12 от ЗПК информация, относно правото на потребителя при погасяване на главницата по срочен договор за кредит, да получи при поискване и безвъзмездно, във всеки един момент от изпълнението на договора, извлечение по сметка под формата на погасителен план за извършените и предстоящите плащания, който погасителен план трябва да посочва дължимите плащания и сроковете и условията за извършването на тези плащания и да съдържа разбивка на всяка погасителна вноска, показваща погасяването на главницата, лихвата, изчислена на базата на лихвения процент и когато е приложимо, допълнителните разходи.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 22 от ЗПК, сключеният между страните Договор за потребителски кредит № 7053000689 от 17.06.2020 г., е недействителен и като такъв не може да ги обвърже, нито да създаде задължения за ответницата.

С оглед горното, съдът намира, че съгласно чл. 23 ЗПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи.

Съобразно изготвеното експертно заключение, дължимата главница по кредита към датата на депозирание на заявлението по чл. 417 от ГПК е в размер на 1211.90 лв. Несъстоятелно се явява искането на процесуалния представител на ответницата – за приспадане на платена от ответницата сума в размер на 823.95 лв. по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК. Действително в приложеното към делото /на л. 159/ съобщение, изпратено от ЧСИ Борис Велинов до ответницата, е упоменато, че по сметка на ЧСИ Борис Велинов са постъпили суми за периода 03.11.2021 г. – 26.02.2023 г. в общ размер на 823.95 лв. Съгласно обаче т. 9 от ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, в производството по чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, съществуването на вземането по издадена заповед за изпълнение се установява към момента на приключване на съдебното дирене в исковия процес, като в това производство нормата на чл. 235, ал. 3 ГПК намира приложение по отношение на фактите, настъпили след подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, **с изключение на факта на удовлетворяване на вземането чрез осъществено принудително събиране на сумите по издадения изпълнителен лист въз основа на разпореждането за незабавно изпълнение в образувания изпълнителен процес.** Поради това и така направеното искане се явява неоснователно и по отношение на ответницата следва да бъде признато за установено, че дължи на ищеца главница в размер на 1211.90 лв. Исковете за възнаградителна лихва и обезщетение за забава следва да бъдат отхвърлени, по изложените по-горе мотиви.

Изцяло несъстоятелно се явява и искането с правно основание чл. 241 от ГПК. Съгласно ал. 1 на цитираната законова разпоредба, при постановяване на решението съдът

може да отсрочи или да разсрочи неговото изпълнение с оглед имотното състояние на страната или на други обстоятелства. В тази връзка, ответницата не представи каквито и да е доказателства, от които да се установи, че са налице основания за разсрочване на задължението ѝ. Поради това и искането следва да бъде отхвърлено.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл. 422 от ГПК, че Е. П. М., с ЕГН *****, с адрес: гр. Б, **ДЪЛЖИ НА „ТИ БИ АЙ БАНК” ЕАД**, със седалище и адрес на управление: гр. Соф, представлявано от А - изпълнителни директори, следната сума, за която по ч.гр.д. № 1854/2021 г. е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК №

-1211.90 лв. /хиляда двеста и единадесет лева и деветдесет стотинки/, представляваща неизплатената главница, дължима по Договор за потребителски кредит № 7053000689 от 17.06.2020 г., сключен между **„ТИ БИ АЙ БАНК” ЕАД**, като кредитодател и Е. П. М., като кредитополучател, **ВЕДНО** със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 417 от ГПК - 20.07.2021 г., до окончателното изплащане.

ОТХВЪРЛЯ предявените от **„ТИ БИ АЙ БАНК” ЕАД**, със седалище и адрес на управление: гр. С представлявано от А- изпълнителни директори, против Е. П. М., с ЕГН *****, с адрес: гр. Благоевград, ж.к. „Запад“ № 55, ет. 6, ап. 36, искове – да бъде признато за установено, че ответницата дължи на ищеца следните суми:

-сума в размер на 339.90 лв. /триста тридесет и девет лева и деветдесет стотинки/ - договорна лихва, за периода от 25.09.2020 г. - 25.06.2021 г.;

-сума в размер на 308.87 лв. /триста и осем лева и осемдесет и седем стотинки/ - обезщетение за забава, за периода от 25.09.2020 г. - 07.07.2021 г.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ направеното от ответницата Е. П. М. искане за разсрочване на дълга по реда на чл. 241, ал. 1 ГПК.

Решението не е окончателно – подлежи на обжалване пред О.... в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от Решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Благоевград: _____